

Aan: alle leden van VNO-NCW en MKB-Nederland

Maandag, 20 juni 2022

Onderwerp: COVID-19 update

L.S.

Deze week verscheen een [Kabinetbrief](#) over de COVID-aanpak richting het najaar/de winter. In deze brief zetten de ministers Kuipers (VWS), Adriaansens (EZK) en Van Gennip (SZW) uiteen hoe ze zich voorbereiden op alle scenario's. Wij zijn verheugd dat het kabinet het openhouden van de samenleving als uitgangspunt van beleid neemt. Daar moet wat ons betreft ook alles op gericht zijn. Nieuwe beperkende maatregelen moeten worden voorkomen. Door (de impact van) de eerdere lockdowns is het draagvlak in de samenleving hiervoor bovendien laag. Ook herstellen veel ondernemers in de cultuur, de retail, de evenementen, de horeca, de reisbranche en de recreatie nog van de eerdere beperkingen.

Met deze brief willen wij alle leden van VNO-NCW en MKB-Nederland graag informeren over:

- 1) nieuwe maatregelen die het bedrijfsleven zelf kan nemen en
- 2) onze inzet richting de overheid.

1. Laatste informatie over de maatregelen die bedrijven kunnen nemen

Alle door corona geraakte sectoren zijn bezig met eigen sectorplannen met mogelijke maatregelen die kunnen worden ingezet als het virus weer oplaait (zie §2 voor meer informatie daarover). Voor specifieke informatie over de sectorplannen kunt u het beste contact opnemen met uw brancheorganisatie.

Graag vestigen we uw aandacht op een aantal (nieuwe) zaken die van belang kunnen zijn nu het virus oplaait en ter vervolmaking van de sectorplannen:

- De basis op orde; zodra iedereen terugkomt van vakantie weten we van de afgelopen twee jaar dat de besmettingscijfers weer oplopen. Door het toegenomen reisgedrag en de verminderde aandacht voor COVID-19 en de basismaatregelen is dat effect zelfs nu al zichtbaar, met een [reproductiegetal](#) van al weer *1,13*. Belangrijk is daarom (ook gelet op de huidige krapte en het voorkomen van extra verzuim) aandacht te blijven besteden aan het belang van zaken als handen wassen, ontsmetten, goed ventileren, thuiswerken bij klachten en bijvoorbeeld zelftesten. Dit klinkt misschien overdreven, maar hoe meer we nu al met elkaar de besmettingen onder controle houden, des te minder de kans op een verder oplopend reproductiegetal en mogelijk nieuwe beperkingen. Zeker nu het kabinet duidelijk heeft aangegeven dat er geen compenserende maatregelen komen bij kortdurende ingrepen in de bedrijfsvoering, is dit belangrijker dan ooit. Voor het updaten van Risico-Inventarisatie en -Evaluaties (RI&E) in verband met COVID-19 vindt u meer tips in het [Arboportaal](#).
- Ventilatie; steeds duidelijker is de afgelopen jaren geworden dat het goed benutten van (bestaande) ventilatiesystemen belangrijk is bij het tegengaan van de verspreiding van virusdeeltjes. De rijksoverheid heeft hiervoor samen met TNO de handreiking '*ventileren zo gedaan*' opgesteld. Deze bevat tal van handige tips en is [hier](#) te vinden. Zie ook meer informatie op de [RIVM website](#). Om te zorgen dat de laatste kennis over ventileren bij ondernemers en branches terecht komt organiseren VWS en VNO-NCW/MKB-Nederland op dinsdag 28 juni ook een webinar met deskundigen van RIVM en TNO. Voor meer informatie of om u aan te melden kunt u een mail sturen naar secretariaatsociaal@vnoncw-mkb.nl.

- Vaccineren en terugdringen ziekteverzuim; door een hoge vaccinatiegraad worden minder mensen (ernstig) ziek en verspreidt het virus zich ook minder snel. Een hoge vaccinatiegraad helpt verder ook bewezen bij het terugdringen van het ziekteverzuim. Iets wat in deze tijd van grote personeelstekorten belangrijk is en zeker als COVID-19 komend najaar weer toeslaat (al dan niet in combinatie met bijvoorbeeld een griepgolf). Het blijft dus belangrijk dat mensen zich (opnieuw) laten vaccineren. Om het juiste gesprek hierover te kunnen voeren op de werkvloer, hebben we eerder met VWS en GGD/GHOR een [praktische handreiking](#) voor werkgevers gemaakt. Deze bevat tips voor het voeren van gesprekken en informatie als u zelf aan de slag wilt om het voor werknemers makkelijk(er) te maken (NB. zie [hier](#) enkele voorbeelden).
- Leren van elkaar; in veel sectoren is de afgelopen twee jaar succesvol ervaring opgedaan met maatregelen die helpen verspreiding van het virus tegen te gaan. VNO-NCW en MKB-Nederland faciliteren bijeenkomsten om te leren van die ervaringen van anderen. Zo is in de schoonmaakbranche veel kennis over hygiëne, zijn er de fieldlab ervaringen, etc. Benut ook de kennis van andere branches en sectoren voor het vervolmaken van uw eigen sectorplannen.
- Een goede voorbereiding; nieuwe beperkende maatregelen kunnen nooit worden uitgesloten, hoe hard wij daar ook voor zullen knokken om dat te voorkomen. Daarom is het handig zelf ook alvast na te gaan wat je als ondernemer in die (worst-case) scenario's kan doen om de schade van eventuele beperkingen te minimaliseren (personeelsbeleid, bezorgen, website alvast op orde brengen, afspraken met leveranciers en partners maken, etc.).

2. Onze inzet richting de overheid

Bedrijven leveren preventief hun bijdrage, maar uiteraard is ook de overheid aan zet. Op papier zien alle nieuwe kabinetsvoornemens er goed uit, maar -zoals deze week ook in de Tweede Kamer is aangegeven- komt het nu aan op de uitvoering in de praktijk en het implementeren van de [geleerde lessen](#) van de afgelopen twee jaar. Zeker omdat er geen garanties zijn dat dit keer wel alles op tijd op orde is qua testen (voldoende capaciteit en opschaalbaarheid), vaccineren (capaciteit en opschaalbaarheid), voldoende zorgcapaciteit (zeker op IC's) en bijvoorbeeld de aanschaf van voldoende COVID-medicatie. Voor deze zaken blijven wij de komende tijd aandacht vragen, om te voorkomen dat beperkingen aan de publieke kant tot nieuwe problemen bij ondernemers kunnen leiden. Wij hebben bij het kabinet in het bijzonder aandacht gevraagd voor de volgende zaken:

- Stem geven aan ondernemers/organisaties in het MIT; Belangrijk is dat -naast wetenschappers- ondernemers/organisaties een stevige stem krijgen in het nieuwe *Maatschappelijk Impact Team* (MIT). Juist die praktische dimensie ontbrak vaak de afgelopen jaren met grote gevolgen.
- De sectorplannen; alle sectoren hebben met stoom en kokend water sectorplannen moeten indienen bij VWS. Zij hadden tot deze week echter geen terugkoppeling ontvangen. Dit terwijl in de media door de overheid hoge verwachtingen zijn gewekt. Gelukkig is sinds deze week een constructief overleg opgestart onder leiding van de Minister van EZK over de verdere (door)ontwikkeling van de sectorplannen. Deze gesprekken worden komende tijd geïntensiveerd. De plannen zijn na beoordeling door het RIVM de maatstaf voor eventuele maatregelen waarvan we natuurlijk hopen dat die niet nodig zijn. Belangrijk is dat in het komende proces geleerd wordt (met hulp van o.a. het RIVM) van eerdere trajecten en maatregelen, zoals de ervaringen met de fieldlabs en van ervaringen uit andere landen.
- Verhelderen scenario's en criteria; De sectoren doen er met hun eigen plannen alles aan om hun bedrijven voor medewerkers en klanten veilig en verantwoord in te richten. Voor hen moet echter glashelder zijn wat zij in de verschillende scenario's van VWS kunnen verwachten en vooral welke criteria dan gelden. Het kan nooit zo zijn dat corona alleen nog een risico voor sectoren/ondernemers wordt en zij de prijs betalen als het virus toch weer opblaait en de overheidsinspanningen te laat zijn.
- Tijdig communiceren; de afgelopen twee jaar werden sectoren vaak pas op het allerlaatste moment geconfronteerd met beperkende overheidsmaatregelen. Bij de overheid dringen wij

daarom aan op veel tijdiger overleg mocht de COVID-situatie weer escaleren. Alleen door een goede publiek-private dialoog kunnen wij zorgen dat maatregelen in de praktijk werkbaar zijn. Positief daarbij is dat nu ook de Minister van EZK betrokken wordt bij de beslissingen over eventuele maatregelen (naast VWS, AZ en J&V en mogelijk SZW).

- Europese samenwerking. Naast de lessen van de afgelopen twee jaar die de WRR heeft geschetst, is het cruciaal voor ondernemers dat -mocht het virus oplaaien- Nederland vooral in Europees verband (én met buurlanden) zorgt voor goede coördinatie van maatregelen (zonder verstoring van de interne markt) en met gecoördineerde reisadviezen.
- Verantwoordelijkheid burgers; naast de overheid en bedrijven hebben burgers zelf ook een verantwoordelijkheid. De overheid kan hier een belangrijke rol spelen door bijvoorbeeld kwetsbare groepen (ouderen, mensen met bepaalde aandoeningen, etc) te wijzen op de risico's indien zij bijvoorbeeld toch evenementen willen bezoeken bij stijgende besmettingscijfers. De sectoren zullen dit zeker doen, maar juist neutrale overheidscommunicatie speelt hier ook een belangrijke rol. Zo maken we de aanpak van COVID een verantwoordelijkheid van de hele samenleving.
- Wettelijke grondslag; voor verschillende maatregelen (zoals hernieuwde inzet van het CTB) ontbreekt nu een wettelijke basis. Hier leven grote zorgen over bij verschillende branches, omdat dat dit ook de basis is voor maatregelen in diverse sectorplannen. Inzet van het CTB kan in sommige sectoren verdergaande maatregelen helpen afwenden indien nodig.
- De zorgcapaciteit; We verwachten dat het kabinet de voorstellen van de *Taskforce Zorgcapaciteit* uitvoert, omdat deze bijdragen aan een meer flexibele inzet van zorgpersoneel. Daarnaast vragen we aandacht voor het hoge ziekteverzuim in de zorg. Brengen we in deze zaken geen verandering dan gaat de zorg straks - en daarmee de samenleving - weer op slot.

3. Tot slot

Wij houden nadrukkelijk de vinger aan de pols en blijven voor het voorgaande aandacht vragen bij de Rijksoverheid. Mocht u signalen hebben die daarbij relevant zijn, dan horen wij die graag. Mogen we verder op uw sector rekenen om er alles aan te doen om het oplaaien van het virus verder te voorkomen, in ons aller belang? Samen met de overheid moeten we ons er als samenleving doorheen slaan. Dit kan alleen als we goed samenwerken.

Met vriendelijke groet,

Ingrid Thijssen, voorzitter VNO-NCW

Jacco Vonhof, voorzitter MKB-Nederland

NB. Een afschrift van deze brief gaat naar de bewindslieden van EZK, SZW, J&V en VWS